

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Біотехнології та біоінженерія
Спеціальність	G 21 Біотехнології та біоінженерія
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Попович Наталія Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови https://hculanguage.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/popovych-nataliia-mykhailivna/
Контактний тел.	58-48-00
E-mail:	n.popovych@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=609
Консультації	За попередньою домовленістю

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – формування високого рівня комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах, вироблення навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами.

Пріоритетним завданням сучасного освітнього процесу є підготовка висококваліфікованих, грамотних, з належним інтелектуальним потенціалом спеціалістів, які не лише досконало володіють знаннями фаху, а й вільно послуговуються українською мовою у всіх сферах суспільного життя, передусім професійній та офіційно-діловій. Комунікативна компетенція як засвоєння, усвідомлення й послуговування мовними нормами актуальна для соціальної адаптації, оволодіння фаховими знаннями, досягнення професійного успіху.

Предметом вивчення практичного курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є мова фахової галузі, тому велику увагу під час вивчення всіх тем приділяємо засвоєнню мовних стереотипів комунікацій певного фаху.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**МОДУЛЬ 1. СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ МОВИ. СТИЛІ СУЧАСНОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Тема 1	Суспільне значення української мови, її правовий статус.
Тема 2	Стили сучасної української літературної мови.
Тема 3	Поняття культури мовлення фахівця з біоінженерії та біотехнології. Основні комунікативні ознаки культури мовлення.
МОДУЛЬ 2. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ БІОІНЖЕНЕРА ТА БІОТЕХНОЛОГА. СКЛАДАННЯ Й РЕДАГУВАННЯ НАУКОВИХ ТА ОФІЦІЙНО- ДІЛОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ ТЕКСТІВ	
Тема 4	Граматичні (морфологічні та синтаксичні) норми сучасної української літературної мови у професійному мовленні.
Тема 5	Лексичні та стилістичні норми сучасної української літературної мови у професійному мовленні. Особливості наукової та офіційно-ділової лексики сучасної української мови.
Тема 6	Культура писемного мовлення (технічні правила оформлення наукового та офіційно-ділового текстів).
Тема 7	Загальні вимоги до складання документів. Укладання й редагування документів з кадрово-контрактних питань.
Тема 8	Культура усного мовлення.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання і викладання:

- ✓ практичний метод (практичні вправи, практичні роботи);
- ✓ словесний метод (дискусія);
- ✓ наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);
- ✓ робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- ✓ методи дистанційного навчання;
- ✓ самостійна робота (розв'язання завдань);
- ✓ індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів першого рівня освіти.

Освітні технології:

- ✓ технології особистісно зорієнтованого навчання, які забезпечують розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання і письма), формують комунікативні уміння;
- ✓ комунікативні та інформаційно-комунікаційні технології, технології проблемного навчання.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль у навчанні української мови за професійним спрямуванням передбачає виявлення рівня сформованості мовленнєвих навичок і умінь, визначення правильності організації навчального процесу, діагностування труднощів засвоєння матеріалу, перевірку ефективності використаних методів і прийомів навчання.

Контроль здійснюємо з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості

контролю.

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю, зокрема такі **засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання**:

• **засоби усного контролю**: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань,

• **засоби письмового контролю**: контрольні роботи, тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе,

• **засоби самоконтролю**: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи, усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Форма підсумкового контролю – іспит.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskohonatsionalnoho-universytetu.pdf> ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf> .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019))
2. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/750-18> (Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII: Постанова Верховної Ради України від 22 лютого 2014 року)
3. <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/> ("Словники України")
4. <http://slovopedia.org.ua/> (Колекція українських словників)
5. <https://slovyk.ua/> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
6. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія)
7. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)
8. <http://www.mova.info/> (Лінгвістичний портал)
9. <https://slovotvir.org.ua/> (Майданчик для пошуку, обговорення та відбору влучних відповідників до запозичених слів)
10. <http://www.ukrskor.info/> (Словник скорочень української мови)
11. <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/> (Мовні поради, що допоможуть у щоденному офіційному

та неофіційному спілкуванні)

12. <http://www.inmo.org.ua/news/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81-%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.html> (Електронна версія офіційного видання Українського правопису 2019)
13. http://library.zp.edu.ua/virtual_exhibition/mova_links.html (Мова – духовний скарб нації (Добірка посилань, що стосуються української мови))
14. <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=1&page=0> (Словник української мови у 20 томах (СУМ-20) – академічний тлумачний словник української мови, видавати який розпочало 2010 року видавництво “Наукова думка”)
15. <http://prima.lnu.edu.ua/lknp/mova/ekologija.pdf> (Екологія українського слова)
16. http://emlab.ho.ua/Service---/Slovnyk_tipovyh_pomylok_mod.html (З книжки Ірини Фаріон “Мовна норма: знищення, пошук, віднова” (Словниці 3))
17. <https://r2u.org.ua/> (“Вебсловник жіночих назв української мови” (укладачка Олена Синчак))
18. Словники та довідники на Wikidot:
 - [Велика чи мала літера?](#)
 - [Дзвона чи дзвону? Або -А \(-Я\) чи -У \(-Ю\) в родовому відмінку](#)
 - [Російсько-український словник сталих словосполучень](#)
 - [Неправильно — правильно. Довідник з українського слововживання](#)
 - [Культура слова. Мовностилістичні поради](#)
 - [Як ми говоримо](#)